

DODATOK č.1 k

**PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A
SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA RAJEC**

aktualizácia 2026 - 2035

Dodatok č. 1 k Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec - aktualizácia 2026-2035

Mesto Rajec

Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec

IČO: 00321575

DIČ: 2020637102

2026 © Rajec

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec (ďalej len „PHSR“) na roky 2026 – 2035 je strednodobý rozvojový dokument, ktorý plní funkciu programu rozvoja obce podľa § 8 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Vypracovaný je v súlade s obsahovou štruktúrou uvedenou v prílohe tohto zákona a rešpektuje jeho zásady týkajúce sa koordinácie a realizácie rozvoja na úrovni obce.

Dokument zohľadňuje ciele Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035, ako aj strategické a programové dokumenty vyššej územnej úrovne – najmä Žilinského samosprávneho kraja. Pri jeho spracovaní sa vychádzalo aj zo Spoločného programu rozvoja Združenia obcí Rajecká dolina na roky 2023 – 2027, ako aj zo záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta Rajec.

Štruktúra a obsah tohto dokumentu nadväzujú na predchádzajúcu aktualizáciu PHSR mesta Rajec na obdobie 2019 – 2025, ktorá vychádzala z pôvodného dokumentu z roku 2008. Aktuálna verzia na roky 2026 – 2035 reflektuje nové potreby mesta, aktuálne podmienky rozvoja a požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. PHSR je spracovaný v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie mesta a v duchu princípu partnerstva – teda v spolupráci so zástupcami verejnej správy, podnikateľského sektora a mimovládnych organizácií pôsobiach v oblasti regionálneho rozvoja na miestnej, regionálnej i národnej úrovni. Cieľom je zabezpečiť koordinovaný hospodársky, sociálny a územný rozvoj mesta s dôrazom na udržateľnosť.

Predmet Dodatku č. 1

Základný dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec na roky 2026-2035 bol prijatý na rokovaní mestského zastupiteľstva dňa 05.02.2026, schválený uznesením č. 9/2026.

Týmto Dodatkom č. 1 sa dopĺňa Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec na roky 2026-2035 v nasledujúcom rozsahu:

2 Analytická časť**2.6 Infraštruktúra****2.6.1 Dopravná infraštruktúra**

V celom rozsahu textu daného odseku sa ruší označenie trat' č. 126 Žilina – Rajec a nahrádza sa nasledujúcim označením:

trat' č. 114 Žilina - Rajec

2 Analytická časť**2.6 Infraštruktúra****2.6.3 Železničná doprava**

Pôvodné znenie odseku 2.6.3 Železničná doprava sa ruší a nahrádza nasledujúcim znením:

Riešeným územím prechádza neelektrifikovaná železničná trat' č. 114 zabezpečujúca spojenie Žilina – Rajec, so zastávkami Žilina Záriečie, Žilina Solinky, Bytčica, Lietavská Lúčka, Porúbka, Poluvsie, Rajecké Teplice, Kanská, Zbyňov, Kľače. Prostredníctvom železničnej stanice v Žiline sa trat' napája na rýchlikové trate Žilina – Púchov- Bratislava, Žilina –Kraľovany- Košice a Žilina – Čadca- Bohumín.

Osobná železničná doprava na trati Žilina – Rajec je po dočasnej výluke opäť obnovená a plne funkčná. Spojenie je zabezpečované motorovými vozňami radu 811 a prebieha podľa platného grafikonu, pričom trat' obsluhuje približne 12 – 13 spojov denne v každom smere, v závislosti od časového obdobia a dňa v týždni. Vlakové spojenie predstavuje dôležitú alternatívu pre dochádzajúcich za prácou, štúdiom či do rekreačných oblastí Rajeckej doliny.

Na trati zároveň funguje aj nákladná doprava, ktorú zabezpečujú rušne z rušňového depa Žilina. Prepravovaný je najmä stavebný materiál, najmä z cementárne v Lietavskej Lúčke, brizolit z Rajca, ako aj drevo z Rajca a Kanskej. V stanici Rajec sú k dispozícii triediace a odstavné koľaje, ktoré umožňujú nakladanie aj manipuláciu s vozňami. Prázdne vozne sa často dočasne odkladajú v stanici Kanská a následne sa presúvajú späť podľa potreby. Aj keď viaceré podniky v meste dnes železničnú dopravu už nevyužívajú, pre niektoré komodity zostáva trat' č. 114 dôležitou infraštruktúrou pre nákladnú prepravu.

V rámci existujúcej železničnej infraštruktúry je smerodajné zachovanie ochranného pásma dráhy 60 m od osi krajnej koľaje v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ďalej zohľadnenie zákona č. 513/2009 Zb. o dráhach v riešení ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, konkrétne §4, kedy v obvode dráhy je zakázané vysádzať stromy a kry a podľa §6 vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v ochrannom pásme dráhy sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v ochrannom pásme dráhy len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.

Súčastou akejkolvek výstavby v blízkosti železničnej trate, prípadne v ochrannom pásme dráhy, musia byť navrhnuté aj opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky na navrhovanú výstavbu z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú povinnosti o prístupných hodnotách hluku, infrazvuku

a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné uvádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate.

2 Analytická časť

2.6 Infraštruktúra

2.6.5 Hromadná doprava

V celom rozsahu textu daného odseku sa ruší označenie trat' č. 126 Žilina – Rajec a nahrádza sa nasledujúcim označením:

trat' č. 114 Žilina - Rajec

2 Analytická časť

2.10 Hospodárstvo a ekonomická základňa

2.10.2 Primárny sektor

Znenie odseku 2.10.2 Primárny sektor sa dopĺňa nasledovne:

2.10.2.3 Ochrana a využívanie ložísk nerastov

Z hľadiska ochrany a využívania nerastného bohatstva Slovenskej republiky (v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využívaní nerastného bohatstva) sa v katastrálnom území mesta Rajec nachádza výhradné ložisko dolomitu s určeným chráneným ložiskovým územím resp. dobývacím priestorom Rajec, ktorý je určený organizácii DOLKAM Šuja a.s., 015 01 Rajec, na ochranu a využívanie výhradného ložiska dolomitu. Ďalej sa tu nachádza výhradné ložisko dolomitu s určeným chráneným ložiskovým územím resp. dobývacím priestorom Veľká Čierna, ktorý je určený organizácii KSR-KAMENŇOLOMY SR, s.r.o., Zvolen, Neresnícka cesta 3, 960 01 Zvolen, na ochranu a využívanie výhradného ložiska dolomitu. Ďalším evidovaným výhradným ložiskom dolomitu s určeným chráneným ložiskovým územím resp. dobývacím priestorom Veľká Čierna I., ktorý je určený organizácii Bekam, s.r.o., Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina, na ochranu a využívanie výhradného ložiska dolomitu.

2 Analytická časť

2.12 Životné prostredie

2.12.2 Vodné zdroje

Pôvodné znenie odseku 2.12.2 Vodné zdroje sa dopĺňa nasledovne:

Prírodné liečivé vody

Z hľadiska prírodných liečivých prameňov riešené územie pozostáva z dvoch priestorovo oddelených častí, pri čom horná časť (severnejšie situované územie) zasahuje do ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodného minerálneho zdroja v Rajeckých Tepliciach. Na ochranné pásmo II. Stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodného minerálneho zdroja v Rajeckých Tepliciach sa vzťahujú obmedzenia podľa §26, §28 ods. 3 zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zakázané činnosti podľa vyhlášky MZ SR č. 79/2022 Z. z. (vyhláškou sa ustanovujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Rajeckých Tepliciach a druhy zakázaných činností v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Rajeckých Tepliciach) v znení vyhlášky MZ SR č. 142/2023 Z. z..

V riešenom území sa zohľadňuje osobitný režim ochrany prírodných liečivých zdrojov a prírodného minerálneho zdroja v Rajeckých Tepliciach a ich ochranné pásmo II. stupňa a uplatňuje sa preventívny prístup pri posudzovaní možných vplyvov na zdroje.

Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec predstavuje základný strategický dokument samosprávy, ktorý určuje smerovanie mesta v období nasledujúcich siedmich rokov. Jeho cieľom je vytvoriť ucelený rámec pre plánovanie, koordináciu a realizáciu rozvojových aktivít, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality života obyvateľov, k udržateľnému rozvoju a k posilneniu postavenia mesta Rajec v rámci regiónu Rajeckej doliny aj Žilinského kraja.

Aktualizovaný PHSR nadväzuje na predchádzajúce strategické dokumenty mesta a reflektuje aktuálne spoločenské, ekonomické a environmentálne výzvy. Zohľadňuje tiež nové legislatívne požiadavky, princípy udržateľnosti, klimatickej odolnosti a digitálnej transformácie, ako aj ciele rozvojových politík Slovenskej republiky a Európskej únie pre obdobie 2021 – 2027.

Dokument definuje víziu rozvoja mesta, stanovuje strategické ciele a priority, a konkretizuje ich prostredníctvom opatrení a aktivít v akčnom pláne. Zároveň predstavuje základ pre efektívne využívanie finančných zdrojov, najmä z fondov EÚ, štátnych programov a vlastných zdrojov mesta. PHSR má slúžiť nielen ako plánovací nástroj, ale aj ako podklad pre rozhodovanie mestského zastupiteľstva a komunikáciu mesta so svojimi partnermi, obyvateľmi a inštitúciami.

Program je koncipovaný ako „**živý dokument**“, ktorý sa priebežne aktualizuje v závislosti od potrieb mesta, zmien legislatívy a dostupnosti finančných zdrojov. V prípade zmeny podmienok, priorít alebo nových príležitostí je možné dokument dopĺňať, prehodnocovať a prispôbovať tak, aby zostal relevantný a efektívny.

Rajec, dňa 07.05.2026

Mgr. Peter Hanus
primátor mesta